

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 35. pants
Administratīvā procesa likuma 39. panta pirmā daļa
Administratīvā procesa likuma 147. panta otrā daļa

Virsraksts: Procesa dalībnieka piedalīšanās procesā ar pārstāvja starpniecību, tam nepieciešamais pilnvarojums

Tēze: Ja procesa dalībnieks izmanto tiesības piedalīties tiesas procesā ar pārstāvja starpniecību vai palīdzību, pilnvarojumam jābūt noformētam likumā noteiktā kārtībā, proti, nepietiek ar faktiskām pārstāvja darbībām, ko tas izpilda pārstāvamā vārdā, lai uzskatītu, ka pārstāvis ir tiesīgs pārstāvēt noteiktu personu un tā izpildītās darbības ir saistošas pārstāvamajam.

Tēze: Pilnvarojums vest lietu dod tiesības pārstāvim pārstāvamā vārdā izpildīt visas procesuālās darbības, izņemot darbības, kuru izpildīšanai likums prasa īpašu pilnvarojumu. Pārstāvim izdotā pilnvarā īpaši norādāmas tiesības iesniegt pieteikumu, pilnībā vai daļā atteikties no pieteikumā ietvertā prasījuma, grozīt pieteikuma priekšmetu, atzīt prasījumu pilnībā vai kādā daļā, pārsūdzēt tiesas nolēmumu apelācijas vai kasācijas kārtībā, iesniegt izpildei izpilddokumentu, saņemt piespriesto mantu vai naudu un izbeigt izpildu lietvedību.. Tādējādi likums skaidri ir noteicis, kādu procesuālo darbību veikšanai ir nepieciešams izdot īpašu pilnvarojumu pārstāvim un, tikai ievērojot šo kārtību, pilnvarotās personas darbības, ko tā veic tiesas procesa laikā, kļūst tiesiski saistošas.

Tēze: Ja pārstāvim izdotajā pilnvarā ir ietverts pilnvarojums veikt visas nepieciešamās darbības, kas ir saistītas ar nekustamā īpašuma privatizāciju uz pieteicēju vārda, ar minēto nepietiek, lai pārstāvim atzītu tiesības pārstāvēt pieteicēju tiesības un tiesiskās intereses tiesā.

**Latvijas Republikas Augstākās tiesas
Senāta Administratīvo lietu departamenta**

2006.gada 20. jūnija

SPRIEDUMS

Lietā Nr. SKA – 364

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

priekšsēdētājs	senators V. Jonikāns
	senatore J. Briede
	senatore I. Skultāne

rakstveida procesā izskatīja *P.S.*, *Ž.S.*, *I.S.*, *M.S.*, *K.S.* un *R.G.S.* blakus sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas tiesneses 2006. gada 9. maija lēmumu, ar kuru atteikts ierosināt apelācijas tiesvedību par Administratīvās rajona tiesas 2006. gada 13. aprīļa lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2006. gada 4. janvāra lēmumu ierosināta administratīvā lieta, pamatojoties uz *P.S.*, *Ž.S.*, *I.S.*, *M.S.*, *K.S.* un *R.G.S.* pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Rīgas domei turpināt dzīvojamās mājas [*adrese*], Rīgā un tai funkcionāli piesaistīto ēku privatizācijas procesu un noslēgt pirkuma līgumu.

[2] Ar Administratīvās rajona tiesas 2006. gada 13. aprīļa lēmumu noraidīts pieteicēju pilnvarotās personas *A.P.* iesniegtais pieteikums par pagaidu noregulējuma piemērošanu lietā.

[3] Par Administratīvās rajona tiesas 2006. gada 13. aprīļa lēmumu pieteicēju pārstāve *A.P.* iesniegusi blakus sūdzību, kurā lūgts lēmumu atcelt, piemērot pagaidu noregulējumu un uzlikt par pienākumu Rīgas domei pasūtīt jaunu inventarizācijas plānu viendzīvokļa dzīvojamai mājai [*adrese*], Rīgā.

[4] Ar Administratīvās apgabaltiesas tiesneses 2006. gada 9. maija lēmumu atteikts ierosināt apelācijas tiesvedību sakarā ar pieteicēju pārstāves *A.P.* blakus sūdzību par

Administratīvās rajona tiesas 2006. gada 13. aprīļa lēmumu. Tiesneses lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[4.1] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 318. panta otro daļu blakus sūdzību paraksta iesniedzējs vai viņa pilnvarotais pārstāvis. Šā likuma 38. panta pirmā daļa noteic, ka fiziskas personas pārstāvību noformē ar notariāli apliecinātu pilnvaru.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 39. panta pirmo daļu pilnvarojums vest lietu dod tiesības pārstāvamā vārdā izpildīt visas procesuālās darbības, izņemot darbības, kuru izpildīšanai likums prasa īpašu pilnvarojumu. Administratīvā procesa likuma 147. panta otrā daļa noteic īpaša pilnvarojuma nepieciešamību, pārstāvim iesniedzot pieteikumu tiesā un pārsūdzot tiesas nolēmumu.

No administratīvās lietas materiāliem redzams, ka blakus sūdzību ir parakstījuši pieteikuma iesniedzēju pārstāve *A.P.*. Pārbaudot lietas materiālus, tiesa konstatē, ka no lietai pievienotās pieteicēju *A.P.* izsniegtās pilnvaras izriet, ka pieteicēji pilnvarojuši *A.P.* kārtot viņu lietas saistībā ar dzīvokļa [*adrese*], Rīgā privatizāciju, taču nav pilnvarojuši *A.P.* iesniegt pieteikumu un pārstāvēt viņu tiesības un tiesiskās intereses tiesā, nedz arī pārsūdzēt tiesas nolēmumus. Līdz ar to blakus sūdzība apelācijas instancei nosūtīta, pārkāpjot likumā noteikto kārtību – blakus sūdzību ir iesniegusi persona, kura tam likumā noteiktajā kārtībā nav pilnvarota.

[4.2] Administratīvā procesa likuma 322. pants noteic, ka blakus sūdzību izskata tādā kārtībā, kāda šajā likumā noteikta lietu izskatīšanai apelācijas instances tiesā. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 301. panta otrās daļas 1. punktam, konstatējot, ka apelācijas sūdzība apelācijas instances tiesai nosūtīta, pārkāpjot apelācijas sūdzības iesniegšanas kārtību, tiesnesis referents pieņem lēmumu par atteikšanos ierosināt apelācijas tiesvedību, ja apelācijas sūdzību iesniegusi persona, kura nav tam pilnvarota. Šajā gadījumā sūdzību kopā ar lietu nosūta pirmās instances tiesai, kas sūdzību atdod iesniedzējam.

[5] Par Administratīvās apgabaltiesas tiesneses 2006. gada 9. maija lēmumu pieteicēji iesnieguši blakus sūdzību, lūdzot lēmumu atcelt. Blakus sūdzībā norādīts, ka pilnvarotā pārstāve *A.P.* tik tiešām ved pieteicēju lietas, kas saistītas ar nekustamā īpašuma [*adrese*], Rīgā privatizāciju, kaut gan tiesā iesniegtajā pilnvarā nav speciāla pilnvarojuma pārstāvēt pieteicējus administratīvajā tiesā un iesniegt blakus sūdzību Augstākās tiesas Senātam. Pirmajā instancē ar pilnvarojumu problēmas neradās. Savukārt ar Administratīvās apgabaltiesas tiesneses 2006. gada 9. maija lēmumu, atsakoties ierosināt apelācijas tiesvedību, praktiski ir atteikts pieteicējiem izmantot savas likumīgās tiesības apstrīdēt pirmās instances tiesas nolēmumu.

Blakus sūdzībā pieteicēji lūguši blakus sūdzību izskatīt rakstveida procesā.

[6] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 114. pantam blakus sūdzība izskatāma rakstveida procesā, tā kā tam piekrituši pieteicēji un lietā esošie materiāli ir pietiekami blakus sūdzības izskatīšanai rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[7] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 35. pantam administratīvā procesa dalībnieks procesā var piedalīties ar pārstāvja palīdzību vai starpniecību. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 39. panta pirmo daļu pilnvarojums vest lietu dod tiesības pārstāvim pārstāvamā vārdā izpildīt visas procesuālās darbības, izņemot darbības, kuru izpildīšanai likums prasa īpašu pilnvarojumu. Pārstāvamajam ir saistošas visas procesuālās darbības, ko pārstāvis izpildījis viņam dotā pilnvarojuma ietvaros. No minētajām tiesību normām izriet, ka tad, ja procesa dalībnieks izmanto tiesības piedalīties tiesas procesā ar pārstāvja starpniecību vai palīdzību, pilnvarojumam jābūt noformētam likumā noteiktā kārtībā; nepietiek ar faktiskām pārstāvja darbībām, ko tas izpilda pārstāvamā vārdā, lai uzskatītu, ka pārstāvis ir tiesīgs pārstāvēt noteiktu personu un tā izpildītās darbības ir saistošas pārstāvamajam.

Turklāt ir jāņem vērā, ka Administratīvā procesa likums noteic kārtību, par kurām procesuālajām darbībām ir nepieciešams īpašs pilnvarojums. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 147. panta otro daļu pārstāvim izdotā pilnvarā īpaši norādāmas tiesības iesniegt pieteikumu, pilnībā vai daļā atteikties no pieteikumā ietvertā prasījuma, grozīt pieteikuma priekšmetu, atzīt prasījumu pilnībā vai kādā daļā, pārsūdzēt tiesas nolēmumu apelācijas vai kasācijas kārtībā, iesniegt izpildei izpilddokumentu, saņemt piespriesto mantu vai naudu un izbeigt izpildu lietvedību. No minētās tiesību normas izriet, ka likums skaidri ir noteicis, kādu procesuālo darbību veikšanai ir nepieciešams izdot īpašu pilnvarojumu pārstāvim un, tikai ievērojot šo kārtību, pilnvarotās personas darbības, ko tā veic tiesas procesa laikā, kļūst tiesiski saistošas.

[8] Kā izriet no lietas materiāliem un kā to arī pamatoti lēmumā konstatējusi Administratīvās apgabaltiesas tiesnese, A.P. izsniegtajā notariāli apliecinātajā pilnvarā, ko izsnieguši pieteicēji, ir ietverts pilnvarojums veikt visas nepieciešamās darbības, kas ir saistītas ar nekustamā īpašuma [adrese], Rīgā privatizāciju uz pieteicēju vārda, rīkoties ar pieteicēju privatizācijas kontiem, veikt maksājumus saistībā ar privatizāciju un veikt citas darbības. Tomēr šajā pilnvarā A.P. nav ietverts pilnvarojums pārstāvēt pieteicēju tiesības un tiesiskās intereses tiesā, ne arī pārsūdzēt tiesas nolēmumus, kā to nosaka Administratīvā

procesa likuma 147. panta otrā daļa. Tādējādi atbilstoši šā lēmuma 7. punktā minētajām Administratīvā procesa likuma normām *A.P.* nevar atzīt par pieteicēju tiesiski pilnvaroto pārstāvi šīs lietas ietvaros.

[9] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 301. panta otrās daļas 1. punktam pilnvarojuma neesamība ir viens no apstākļiem apelācijas sūdzības nepieņemšanai.

Ievērojot šā lēmuma 8. punktā secināto, Administratīvo lietu departaments atzīst, ka Administratīvās apgabaltiesas tiesnese atbilstoši Administratīvā procesa likuma 301. panta otrās daļas 1. punktam pamatoti ir atteikusi ierosināt apelācijas tiesvedību par Administratīvās rajona tiesas lēmumu, jo konkrētajā gadījumā apelācijas sūdzību ir iesniegusi persona, kura nav tam pilnvarota.

[10] Ņemot vērā iepriekšminētos argumentus, Administratīvo lietu departaments atzīst, ka Administratīvās apgabaltiesas lēmums ir tiesisks un pamatots, bet *P.S., Ž.S., I.S., M.S., K.S.* un *R.G.S.* blakus sūdzības apmierināšanai nav pamata.

Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323. panta 1. punktu un 324. pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o l ē m a

Administratīvās apgabaltiesas 2006. gada 9. maija lēmumu atstāt negrozītu, bet pieteicēju *P.S., Ž.S., I.S., M.S., K.S.* un *R.G.S.* blakus sūdzību noraidīt.

Lēmums nav pārsūdzams.

Priekšsēdētājs

senators

V. Jonikāns

senatore

J. Briede

senatore

I. Skultāne